

Handläggare
Maria Tognolina
E-post
maria.tognolina@sfv.se

Regeringskansliet
Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Yttrande över Miljödepartementets remiss

Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd, SOU 2020:78

Inledning

Statens fastighetsverk (SFV) har mottagit remiss *Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd SOU 2020:78*. Utredningens uppdrag och syfte har varit att föreslå de författningsändringar och andra åtgärder som medför att strandskyddet i miljöbalken görs om i grunden. Det ska ske genom en ökad differentiering som tar hänsyn till att tillgången till sjöar och stränder varierar i landet, liksom befolkningstäthet och exploateringsstryck.

Det ska bli enklare att bygga strandnära i landsbygdsområden. Förslagen ska på det sättet syfta till att förbättra förutsättningar för bostäder och näringsverksamhet främst för småföretagare, besöksnäring och gröna näringar i områden med lågt exploateringsstryck.

Utredningens förslag ska även syfta till att bibehålla eller om behov finns förstärka strandskyddet för att värna obrutna strandlinjer, den allemansrättsliga tillgängligheten och miljön i starkt exploaterade områden.

Utredningsuppdraget ingår som punkt i den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna, även kallad Januariavtalet eller 73-punktsuppgörelsen. Strandskyddet tas upp i punkt 23 i uppgörelsen och rubriceras *Gör det möjligt att leva och bo på landsbygden*.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. SFV har tagit del av betänkandet och lämnar nedanstående kommentarer och synpunkter.

SFV:s uppdrag och fastigheter

SFV ansvarar för att förvalta en viss del av statens fasta egendom. Verket ska inom sitt uppdrag bidra till ett hållbart byggande och en hållbar förvaltning. SFV förvaltar en sjundedel av Sveriges yta och cirka 3000 byggnader. Många av SFV:s objekt är statliga byggnadsminnen med skyddsföreskrifter.

SFV yttrar sig utifrån sin erfarenhet som förvaltare av mark och byggnader om förslag som kan få betydelse för förvaltningen och utvecklingen av SFV:s fastigheter och närområden. SFV säljer också mark för samhällsbyggnadsändamål för statens räkning.

Sammanfattning

SFV uppskattar den genomgång som görs av direktiv och uppdrag liksom förutsättningarna kring strandskyddsreglerna och SFV framför att det underlättar diskussionen och förståelsen av de förslag utredningen lämnar.

SFV ser positivt på en differentiering av strandskyddsbestämmelserna och delar uppfattningen att en lättnad i strandskyddsreglerna kan öka attraktiviteten att bo och verka i glesbygd. SFV framhåller dock att stor hänsyn måste tas till lokala förhållanden och värdet av omgivande naturmiljö och den allemansrättsliga tillgången till strandområden.

SFV tillstyrker förslaget att det generella strandskyddet tas bort vid små sjöar och vattendrag liksom vid alla anlagda vatten, sjöar, dammar och våtmarker anlagda efter år 1975.

SFV framför att det är positivt att skogsbruksåtgärder inte heller fortsättningsvis påverkas av strandskyddsreglerna.

SFV vill även framföra att det ur klimatanpassningssynpunkt inte är hållbart att genom strandskyddslettnader öppna för att bygga nära havsnivåreglerat vatten, dvs kustlinjen och nedre delar av större vattendrag som rinner ut i havet. Områden belägna på lägre nivå än ett par meter över havet kommer i framtiden att översvämmas. Byggnad i sådana områden är förenat med risker och kostnader som beror på höjd över havet, och inte på avstånd eller tillgång till strandområden eller kustlinjen.

SFV:s synpunkter

SFV redovisar sina synpunkter på, och kommentarer till, utredningens förslag under samma kapitelrubriker som i betänkandet. Därutöver har SFV inga synpunkter på eller kommentarer till författningsförslagen som sådana.

Kapitel 2 Utredningens uppdrag och arbete, 3 Strandskyddsreglerna och 4 Miljö- och landsbygdpolitiken utgångspunkter vid en förändring av strandskyddet

SFV uppskattar den genomgång som görs av direktiv och uppdrag i kapitel 2 *Utredningens uppdrag och arbete*. Likaså är den genomgång som görs av förutsättningarna i kapitel 3 *Strandskyddsreglerna* och i kapitel 4 *Miljö- och landsbygdpolitiken utgångspunkter vid en förändring av strandskyddet* värdefull och underlättar diskussionen av de förslag utredningen lämnar.

Kapitel 5 Befolkningsutveckling och exploatering av stränderna och 7 Ett mer differentierat strandskydd

SFV ser positivt på en differentiering av strandskyddsbestämmelserna sett till att tillgången till sjöar och stränder varierar i landet, liksom befolkningstäthet och exploateringstryck.

SFV delar uppfattningen att en lättnad i strandskyddsreglerna kan öka attraktiviteten att bo och verka i glesbygd. SFV framhåller dock att stor hänsyn måste tas till lokala

förhållanden och värdet av omgivande naturmiljö och den allemansrättsliga tillgången till strandområden.

Kapitel 6 Det generella strandskyddet vid små sjöar och vattendrag tas bort och 11 Författningskommentarer

SFV anser att förslaget att det generella strandskyddet tas bort vid små sjöar och vattendrag är bra. SFV instämmer vidare i resonemanget om att ett generellt upphävande kompletteras med en möjlighet att för områden som är av särskild betydelse för strandskyddets syften återinföra skyddet.

SFV anser även att förslaget att alla anlagda vatten, sjöar, dammar och våtmarker som anlagts efter år 1975 inte ska omfattas av strandskydd är bra och kan underlätta bland annat restaureringsåtgärder i syfte att ta tillvara natur- och kulturvärden.

SFV framför att det är välkommet att ett arbete med att digitalisera uppgifter om strandskyddets utbredning och omfattning i ett lättillgängligt digitalt kartverktyg, GIS, föreslås och tidsätts till att vara genomfört senast två år efter det att förändringarna har trätt i kraft.

Beslut

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Ingrid Eiken Holmgren. Planarkitekt Maria Tognolina har varit föredragande. I handläggningen har också verksjurist Nicklas Vabi, finansdirektör Mats Wikström och direktör Annakarin Wiberg deltagit.

Ingrid Eiken Holmgren

Maria Tognolina